

Finansdepartementet
Skatte-och tullavdelningen

Remiss: Europeiska kommissionens förslag till europaparlamentets och rådets förordning angående tullmyndigheternas ingripande mot intrång i vissa immateriella rättigheter

Tullverket välkomnar förslaget till europaparlamentets och rådets förordning angående tullmyndigheternas ingripanden mot intrång i vissa immateriella rättigheter. Förslaget tydliggör bland annat omfattningen av rättigheter, tidsfrister, ansvar och skyldigheter för inblandade aktörer såsom: rättighetshavare, deklaranter, varuinnehavare och tullmyndigheter.

Tullverket vill framföra följande synpunkter med anledning av förslaget, med fokus på de förändringar som har störst påverkan på myndighetens arbete och ökade kostnader.

Sammanfattning:

Sammanfattningsvis innebär det nya förslaget nya ansvarsområden, arbetssätt, rutiner och ökade kostnader för Tullverkets del jämfört med den gamla förordningen.

Införandet av kontroll av parallellhandel och overruns innebär ett nytt och svårkontrollerat område för tullmyndigheten. Dessutom innebär det att tullmyndigheten förväntas kontrollera inte enbart varor, utan även licens- och kontraktsförhållanden i en civilrättslig tvist mellan två privata aktörer.

Förslaget att tullmyndigheterna, utan att kontakta rättighetshavarna, ska agera vid så kallade småförsändelser och dessutom stå för destruktions- och lagringskostnader i dessa fall, innebär kraftigt ökade kostnader som inte ryms inom vårt ramanslag.

Det kan även medföra en ökad administrativ börda i de fall deklaranter/varuinnehavaren opponerar sig mot förstöringen eftersom det i dessa fall innebär att hanteringen återgår till normalförfarandet och kontakt med rättighetshavaren vilket medför en dubbelhantering.

Konsekvenser och kostnader för Tullverkets arbete

De förslag som direkt påverkar och som kommer att innebära ett delvis nytt och förändrat arbetssätt är följande:

Undantaget för resenärers personliga bagage, artikel 1.4

I den nuvarande förordningen finns en hänvisning till de värdegränser som gäller för resandes personliga bagage. Den hänvisningen är nu slopad och bedömningen ska enbart göras på grundval om varorna är av icke-kommersiell karaktär.

Frågan, som bör klargöras tydligare, är om detta gäller även t ex gåvoförsändelser och mindre sändningar som uppenbart importeras för eget bruk, utan kommersiellt syfte, t ex via post- och kurirtrafik.

Meddelande innan ett negativt beslut fattas, artikel 16.3

Enligt artikel 16.3 ska tullmyndigheterna meddela deklaranter eller varuinnehavaren innan de fattar ett negativt beslut att skjuta upp frigörandet av eller kvarhålla varor. Mottagaren har då tre arbetsdagar på sig att uttrycka sina synpunkter.

Förslaget innebär att nya arbetsrutiner gällande den praktiska hanteringen av dessa meddelanden till deklaranter och varuinnehavaren måste införas. Den korta tiden för synpunktshanteringen, 3 arbetsdagar, kan medföra praktiska problem. En mottagare som är t ex bortrest några dagar kommer inte att hinna få, och än mindre svara på, vårt meddelande om ett kommande negativt beslut innan tidsfristen har löpt ut.

Det bör också klargöras på vilket sätt mottagaren kan opponera sig mot vårt beslut.

Underrättelser, artiklarna 16.3 och 17.3

I den nya förordningen ska tidsfristerna för underrättelser börja löpa vid den tidpunkt då de skickas av tullmyndigheterna i stället för vid mottagandet som det i dag tillämpas i förordningen 1383/2003.

Eftersom det kan röra sig om sändningar som omfattar stora värden och tidsgränserna kring våra ingripanden är strikta är det mycket viktigt, både för

tullmyndighetens, mottagare/varuinnehavares och rättighetshavares del, att hanteringen kring underrättelserna sker på ett rättssäkert sätt.

Det behöver därför klargöras dels hur dessa underrättelser/delgivningar i enlighet med förordningen ska utformas och dels tullmyndighetens ansvarsbegränsning för kommunikeringen av dessa underrättelser eftersom det torde bli svårt att tillämpa delgivningslagens (2010:1932) bestämmelser.

Det kan påpekas att i det nuvarande förfarandet med underrättelser och beslut som skickas med vanlig post är väldigt sällsynt med fall där mottagaren påstår att de inte har fått våra underrättelser/beslut.

Påskyndat frigörande av varor, artikel 21

Det påskyndade frigörandet fanns även i den gamla förordningen men med den viktiga skillnaden att det i den nya förordningen är tullmyndigheten som ska fastställa garantins belopp.

Det kan uppstå problem när garantins belopp ska räknas ut och motiveras eftersom definitionen i artikeln: "... till en nivå som är tillräckligt hög för att skydda intressen hos innehavaren av beslutet om beviljande av ansökan." är svårtolkad.

Det behövs en klarare beskrivning av vilka parametrar som ska vara styrande i beräkningen av garantins storlek.

Det kan dock noteras att förfarandet är mycket ovanligt och har hittills inte tillämpats i Sverige.

Det passiva samtycket, artiklarna 23.2 och 24.6

Det passiva samtycket gällande varumärkesförfalskade och piratillverkade varor medför ett delvis förändrat arbetssätt som eventuellt kommer att förenkla vår hantering av dessa ärenden.

Sverige har tidigare inte implementerat bestämmelserna i nuvarande rf 1383/2003 art 11 som för närvarande reglerar det passiva samtycket.

Diskussion har förts med Finansdepartementet angående hur hanteringen ska ske i framtiden med hänsyn tagen till svensk rättstradition.

Kommissionen har varit tydliga med att de här artiklarna ska implementeras och följas av medlemsstaterna och att de inte kan följas till hälften.

Förstöring av varor i små sändningar, artikel 24

Förfarandet innebär ett helt nytt arbetssätt eftersom det initialt blir ett ärende mellan tullmyndigheten och deklaranten/varuinnehavare utan inblandning av någon rättighetshavare. Det ställer krav på våra kunskaper att vi på egen hand gör en första bedömning av om det föreligger ett intrång.

Det föreslås också att dessa sändningar kan stoppas i 20 arbetsdagar. Om deklaratant/varuinhavare eventuellt opponerar sig under denna tidsperiod återgår ärendet till den normala hanteringen, d v s kontakt med aktuell rättighetshavare, vilket innebär att godset kan stoppas ytterligare 10+10 arbetsdagar innan eventuell rättslig prövning tar vid.

Det finns en uppenbar risk att vi kommer att få ett dubbelarbete med en stor del av dessa ärenden vilket kommer att medföra ökade personalkostnader.

Det är dessutom av vikt att det klart framgår när tullmyndighetens ansvar för kostnaderna övergår till rättighetshavarens ansvar i dessa fall.

Kommissionen har tidigare föreslagit att sändningar med ett tullvärde understigande 500 Euro är att betrakta som småförsändelser enligt artikel 24. Om detta värde kommer att användas innebär det dels ett problem med de sändningar som saknar tullvärde vilket är vanligt förekommande i express- och -kurirpost, dels kommer cirka 90 % av våra ingripanden att omfattas av artikel 24.

Den föreslagna ordningen, enligt artikel 24.10, att Kommissionen ska få anta delegerade akter avseende definitionen av småförsändelser, anser vi inte ändrar "icke väsentliga delar av lagstiftningsakten". Tullverket föredrar en ordning där definitionen återfinns i den tillämpliga Rådsförordningen eftersom nivån på värdegränsen får stora effekter för tullmyndigheternas arbete.

Kostnaderna för lagring och förstöring enligt artikel 24

Kostnaderna för lagring och förstöring kommer att belasta Tullverket vilket kommer att leda till betydligt ökade kostnader eftersom dessa hittills inte drabbat myndigheten. Med tanke på att de allra flesta ingripanden; cirka 90 % baserat på tidigare års ingripanden, kommer att falla inom ramen för artikel 24- ingripanden kan det komma att röra sig om cirka 500-600 ingripanden per år där Tullverket ska bekosta lagrings- och destruktionskostnaden. Dessa kostnader är svåra att uppskatta men en bedömning är att de hamnar på åtminstone 1-2 miljoner kronor med hänsyn tagen till både de faktiska utgifterna och kostnader för en ökad administrativ börda.

Ingripande enligt artikel 20-24, uppdelning av olika intrångstyper

Uppdelningen av olika typer av intrång; i varumärkesförfalskade varor/pirattillverkade varor och andra typer av intrång kan innebära en mer komplicerad, mer tidsödande och därmed dyrare hantering för Tullverkets del.

En sändning kan innehålla olika typer av intrång och samma vara kan t o m göra intrång i olika rättigheter som omfattas av olika artiklar i förordningen. En sändning, med t ex varor som misstänks utgöra ett intrång i ett patent eller copyright kan bli föremål för ingripande enligt artikel 20, men kan visa sig

innehålla även en mindre del varor som är misstänkta piratillverkade och som faller under artikel 24.

Det bör klargöras hur tullmyndigheterna skall agera i dessa fall när olika artiklar i förordningen kan vara tillämpliga.

Administrativa påföljder, artikel 22

Det bör framgå tydligare om det finns andra situationer, än de som nämns i artikel 22, där dessa administrativa påföljder ska föreskrivas och tillämpas.

Ingripande i parallellhandel och överproduktion, preambel (5)

Förslaget att förordningen även ska omfatta varor som varken är varumärkesförfalskade eller piratkopierade innebär att tullmyndigheten ska ingripa mot parallellimporterade varor och sk överproduktion. Eftersom det i dessa fall rör sig om originalvaror kommer det att medföra stora svårigheter att påträffa dessa sändningar och särskilja dessa från partier med övriga äkta varor.

Vi vänder oss mot att tullmyndigheten ska agera i den här typen av intrång eftersom det rör sig om en kontroll, inte av varor, utan av licens- och kontraktsförhållanden i en civilrättslig tvist mellan två privata aktörer. Den här kontrollen borde rimligtvis ske av rättighetshavarna själva med stöd av tillämplig lagstiftning.

Parallellimporten är främst ett civilrättsligt problem och betydelsen av att kunna hindra denna innebär ekonomiska resultat för rättighetshavare.

Parallellimporten kan även ses som en konkurrensrättslig fråga som borde lösas inom näringslivet.

För tullmyndigheterna innebär detta, istället för att kontrollera varor som kan omfattas av förbud eller restriktioner, att de måste kontrollera att personerna bakom en import av i sig lagliga varor har rätt att föra in dessa till EU. Det blir här inte fråga om att kontrollera ett tillstånd för en restriktionsvara utan det ska, vid misstanke om intrång, istället säkerställas att det föreligger ett kontraktsrättsligt accepterat förhållande bakom införseln. Man frångår därmed den grundläggande principen om att tullmyndigheten inte ska kontrollera personer utan varor och att myndigheten inte ska involveras i tvister gällande civilrättsliga förhållanden.

Tullverket ställer sig frågande till om en tullmyndighet borde ha befogenheter att ingripa i sammanhang där ett eventuellt intrång i rättighet inte kan anses utgöra en samhällsfråga kopplat till en viss vara/produkt.

Övrigt:

Enligt artikel 11 p. 7, som behandlar utformningen av formuläret för förlängning, ska dessa fastställas med hjälp av genomförandeakter som antas med det rådgivande förfarandet som det anges i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning 182/2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter.

I stället för denna ordning anser Tullverket att det ska vara granskningsförfarande där tullkodexkommittén är medbeslutande när det gäller att fastställa utformningen av formulären.

Redaktionellt:

I den svenska översättningen av förslaget till ny förordning har man valt att i en artikel använda sig av olika formuleringar om samma sak:

”...det faktiska eller uppskattade antalet varor och deras beskaffenhet ...” jämfört med ”...den faktiska eller uppskattade varukvantiteten och varornas faktiska eller uppskattade beskaffenhet...” artikel 16.2 och 16.5. Det borde vara enklare och tydligare för läsaren om samma formuleringar används i hela förordningstexten, förslagsvis den tidigare varianten.

Ärendets handläggning

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektör Therese Mattsson (beslutande), biträdande produktionsprocessägare Anne Törnqvist, sakkunnig Jessica Fridvall och tullspecialisten Per Holgersson (föredragande).

TULLVERKET

Therese Mattsson

Per Holgersson

Kopia:

VLS
KOM
BB